

Nr 147.

Av herr **Velander** m. fl., om inrättande i Sundsvall av en hovrätt för nedre Norrland.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 5 har riksdagen förelagts förslag till ny rättegångsbalk. Förslaget förutsätter, att frågan om hovrätternas antal och domkretsar skall regleras i särskild lag. Rörande tidpunkten då förslag till sådan lag är avsett att underställas riksdagen innehåller propositionen intet uttalande. Departementschefen håller emellertid före, att i fråga om hovrätternas antal någon meningsskiljaktighet icke torde föreligga. Under senare år hava beslut fattats om inrättande av tvenne nya hovrätter, den ena för övre Norrland med säte i Umeå och den andra för västra Sverige med säte i Göteborg. Även om den fortsatta uppdelningen av de äldre hovrätterna får ske allenast efter förutgående noggrann prövning av alla på frågan därom inverkan omständigheter, synes det slutliga ställningstagandet därtill icke böra längre undanskjutas. Under hänvisning till att den blivande rättegångsreformen med nödvändighet krävde, att hovrätterna gjordes lätt tillgängliga för allmänheten och sålunda erhöles en mera lokal förläggning, har också tidigare i olika sammanhang betonats angelägenheten av att frågan om hovrätternas antal och därmed deras domkretsar och organisation snarast toges under omprövning. Till denna uppfattning anslöt sig redan 1931 års riksdag vid behandlingen av propositionen nr 80 angående huvudgrunderna för en rättegångsreform.

I samband med statsmakternas år 1935 fattade beslut om inrättandet av hovrätten för övre Norrland förutsattes uttryckligen, att jämväl en hovrätt för nedre Norrland skulle utan större dröjsmål komma till stånd. Det torde också kunna sägas, att inom riksdagen den uppfattningen då var allmän, att hovrätten för nedre Norrland borde förläggas till Sundsvall. Denna uppfattning stärktes måhända ytterligare av den omständigheten, att hovrätten för övre Norrland förelades icke till Luleå, såsom processlagberedningen föreslagit, utan till Umeå. I propositionen om sagda hovrättsinrättande anförde departementschefen såsom skäl härför bl. a. följande: »Vid ett ställningstagande till frågan vilken av dessa städer — Luleå eller Umeå — som må anses äga företrädet i angivna hänseende synes i första hand hänsyn böra tagas till önskvärdheten av att hovrätten förläggas till en ort, där den efter införande av ett muntligt överrättsförfarande kan beräknas bliva lättast tillgänglig för det övervägande antalet av den rättsökande allmänheten. Avgörande torde härvid icke vara vilken stad som geografiskt är att betrakta som hovrättsområdets centralpunkt. Hovrätten synes i stället böra vara lättillgänglig i första hand för de rättssökande

inom den del av hovrättsområdet där det industriella och kommersiella livet pulserar starkast och som har den största måltätheten, d. v. s. största antalet vid underrätterna avgjorda mål.» Uppenbart torde vara att, därest domkretsen för hovrätten för nedre Norrland kommer att, såsom väl avsett är, främst utgöras av Jämtlands och Västernorrlands län, departementschefens sålunda återgivna uttalande utgör en den starkaste motiveringen för den nu avsedda hovrättens förläggande just till Sundsvall.

Det torde ock förhålla sig så, att i anslutning till därom på sin tid förda underhandlingar Sundsvalls stad avgivit tillfredsställande utfästelser i förhållande till statsverket i de hänseenden, där särskilda utfästelser från stadens sida i anledning av den avsedda hovrättens förläggning till Sundsvall kunna anses påkallade.

Till spörsmålet om hovrättens organisation och det närmare bestämmandet av dess omkrets torde det tillkomma Kungl. Maj:t att i första hand taga ställning.

På grund av det anförda och då delade meningar icke torde föreligga beträffande angelägenheten av att en hovrätt för nedre Norrland skall inrättas och hava trätt i funktion vid ikraftträdandet av den nu aktuella nya processordningen, tillåta vi oss hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag senast till 1943 års lagtima riksdag om inrättande i Sundsvall av en hovrätt för nedre Norrland.

Stockholm den 24 januari 1942.

Gustaf Velandér.

Sam Larsson.

A. Gillström.

L. Tjällgren.